

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 29 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6276

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt na Majni.

Postupak spravljanja mešovitog konca od prirodne i veštačke svile.

Prijava od 1. marta 1928.

Važi od 1. novembra 1928.

Traženo pravo prvenstva od 2. marta 1927. (U. S. A.)

Pronalazak se odnosi na spravljanje prediva od vlakana od mešavine vlakana životinjskog i biljnog porekla.

Glavni predmet pronalaska je, tako izmešati dva sastavna dela vlakana, naročito prirodne i veštačke svile, pre ili za vreme predenja, da se dobija proizvod sa uliskom mešovite obojenosti.

Preimućstvo pronalaska leži u tome, da se proizvod spravlja od mešavine obe vrste vlakana i da se može bojadisati u komadu. Pošto boja utiče na obe vrste vlakana, to se time postižu novi i lepi efekti, pošto su pojedina vlakna raznih efekata fino izmešana.

Dalje jedno obeležje pronalaska je upotreba relativno razne dužine vlakana i uvođenje radnog postupka, kojim se dugovlaknasta svila kidaju, za vreme dok nju okružujuća kraća veštačka svilena vlakna zajedno drže u koncu i sprečavaju svilena vlakna, da se izvuku iz upredenog konca. Pružanje i zatezanje vrši se bez opasnosti, da se kidaju i vlakna od veštačke svile.

Kao što je već pomenuto pronalazak se odnosi na mešanje dve vrste vlakana. Vrlo je dobro poznato, da ne primaju boju ravnomerno vlakna od veštačke svile i vlakna od prave svile. Izvesne boje uopšte ne prijanjaju za veštačku svilu, dok međutim iste boje odlično prijanjaju i boje pravu svilu.

Ovaj postupak ima to preimućstvo, da se ne vrši spajanje upredenih svilenih vlakana od veštačke svile u konac, nego se meša-

nje vrši obe vrste vlakana u radnom postupku pre obrazovanja konca.

S obzirom na dobro i tačno mešanje, može se spravljeni konac podvrći na običan način daljoj preragi i bojenju. Bojadsanje ima isti uticaj na pojedina vlakna, kao što bi bio slučaj, i da je lkanina već potpuno gotova. Ali dejstvo je ipak promenjeno u krajnjem produktu i to znatno. Razna senčenja, kao i razna bojenja vlaknima obe vrste daju se u istom kupatilu, ali rezultat nije mešavina oba senčenja i bojenja u običnom smislu, t. j. oni se ne mogu razlikovati u tkivu jedan od drugoga, ali je rezultat svakog senčenja ili boje drugi. U tome leži važno preimućstvo pronalaska.

Na primer ovako se radi:

U jednu kart stavlja se mešavina prave svile, n. pr. u obliku šape, sa sečenim veštačkim vlaknima u proizvoljnoj srazmeri n. pr. 40% prave svile i 60% veštačke svile, ili jedan deo prave svile na dva dela veštačke svile. Produkt se dalje prerađuje u jedno uređeno vlakno, koje se sastoji od dve vrste dobro izmešanih vlakana i time dobija izgled ravnomeran. Veštačka svila upotrebljava se u dužinama na primer od 3,5 sm. dok međutim šape svila br. 6722/28, ako se ona upotrebljava, ima dužinu od 10 sm.

Pošto se takva mešavina ne može presti, to se vodi vlakno upredeno u mašinu za kidanje sastojeću se od dva para valja-

ljaka, koji naležu na izvesnom rastojanju, koje odgovara ili dužini veštačkih vlakana ili je veće. Parovi valjaka imaju raznu brzinu okretanja. U slučaju potrebe može se uvesti i treći par valjaka, koji stoji u istom odnosu prema drugom paru, kao ovaj prema prvom. Postiže se time, da se međusobom izmešana vlakna izlažu procesu vučenja između dodirujućih se parova valjaka, ali on nema ulicaja na vlakna od veštačke svile, jer ona nisu dovoljno dugačka, da bi na oba kraja u dodirnoj liniji oba para valjaka istovremeno bila, te da bi procesom vučenja mogla biti prekinuta. Za vreme dok se svilena vlakna samo kidaju, ona su obuhvaćena i izmešana sa vlaknima od veštačke svile u tolikoj količini, da se ne mogu kovrcati i skupljati. Zatim se ceo postupak dalje vrši zajedno i neprekidno sa njima.

Tako postupana pređa od vlakana ide zatim kroz mašine, kao što je to već običaj u industriji svile ili pamuka, pa se zatim najzad kakvom usvojenom mašinom za upređanje ispredaju u ravnomeran konac, od koga se može napraviti ili konac za

osnovu ili potku ili i jedno i drugo. Tako obrađeni produkt od vlakna može se na opisani način obojadisati, čime se postižu novi i lepi efekti.

Ovaj se pronalazak ne ograničava samo na ovde opisani broj i red navedenih radnih postupaka, nego se pruža i na skraćene i proširene radne postupke, koje zahtevaju proizvodi u cilju njihovog spravljanja.

Patentni zahtevi:

1. Postupak spravljanja mešovito konca od prirodne i veštačke svile, naznačen time, što se meša svila i veštačka svila u željenoj srazmeri, pa se mešavina kartira i proizvod se karte podvrgava uobičajenoj tekstilno-tehničkoj obradi (postupanju).

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se mešavina vlakana podvrgava procesu zaletanja, pri čemu mesta na kojima se drže čvrsto upredci imaju veći međuprostor, nego što je dužina veštačkih vlakana tako, da se samo prirodna vlakna kidaju a ne i veštačka, na što se proizvod dalje pređaže i u komadu bojadiše.

Priloga se odnosi na spravljanje konca od vlakana od mešavine vlakana i veštačke svile. Glavni predmet pronalaska je, kako izmešati dva sastavna dela vlakana, naravno prirodne i veštačke svile, pre ili za vreme vučenja, da se dobija proizvod sa visokom mešovito opodnost.

Prilomom se odnosi na mešavinu oboje vrste vlakana i da se može dojadisati u komadu. Pošto doja uliče na oboje vrste vlakana, to se time postaju novi i lepi efekti, pošto su pojedina vlakna raznih elektra lino izmešana.

Dalje jedno obelježje pronalaska je upotreba relativno razne dužine vlakana i razne vrste postupka, kojim se dobija konac, za vreme dok nije izvršena razna veštačka svilena vlakna razne dužine i sprečavaju svileni vlakna, da se izvrše iz upređenog konca. Prilomom se odnosi na to, da se izvrše i zatezanje vrši se bez opasnosti, da se kidaju i vlakna od veštačke svile.

Kao što je već pomenuo pronalazak se odnosi na mešanje dve vrste vlakana. Vrlo je dobro poznato, da se pri izradi konca od mešavine svile i vlakna, da se izvrše razna veštačka svila, dok mešavina ista, koja se ona upotrebljava, ima dužinu od 10 cm.

Posto se takvu mešavinu ne može pređati, to se vodi vlakno upređeno u mašinu za kidanje sastojču se od dva para valjaka. Na primer ovako se radi:

U jedan kart stavlja se mešavina prave svile, a pr. u obliku šape, sa sečenim veštačkim vlaknima u proizvoljnoj srazmeri, n. pr. 10% prave svile i 90% veštačke svile, ili jedan deo prave svile na dva dela veštačke svile. Prođati se dalje pređaže u jedno uređeno vlakno, koje se sastoji od dve vrste dobro izmešanih vlakana i time dobije izjed. Veštačka svila upotrebljava se u dužinama ne primer od 2,5 cm. dok mešavina šape svile pr. 6732, 28. ako se ona upotrebljava, ima dužinu od 10 cm.

Pronalazak se odnosi na spravljanje konca od vlakana od mešavine vlakana i veštačke svile. Glavni predmet pronalaska je, kako izmešati dva sastavna dela vlakana, naravno prirodne i veštačke svile, pre ili za vreme vučenja, da se dobija proizvod sa visokom mešovito opodnost.

Prilomom se odnosi na mešavinu oboje vrste vlakana i da se može dojadisati u komadu. Pošto doja uliče na oboje vrste vlakana, to se time postaju novi i lepi efekti, pošto su pojedina vlakna raznih elektra lino izmešana.

Dalje jedno obelježje pronalaska je upotreba relativno razne dužine vlakana i razne vrste postupka, kojim se dobija konac, za vreme dok nije izvršena razna veštačka svilena vlakna razne dužine i sprečavaju svileni vlakna, da se izvrše iz upređenog konca. Prilomom se odnosi na to, da se izvrše i zatezanje vrši se bez opasnosti, da se kidaju i vlakna od veštačke svile.

Kao što je već pomenuo pronalazak se odnosi na mešanje dve vrste vlakana. Vrlo je dobro poznato, da se pri izradi konca od mešavine svile i vlakna, da se izvrše razna veštačka svila, dok mešavina ista, koja se ona upotrebljava, ima dužinu od 10 cm.

Posto se takvu mešavinu ne može pređati, to se vodi vlakno upređeno u mašinu za kidanje sastojču se od dva para valjaka.